

Guía docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Tesis master	Código	670471209	
Titulación	Mestrado Universitario en Dirección Integrada de Proxectos (Plan 2017)			
Descriptorios				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Máster Oficial	Anual	Primero	Obligatoria	10
Idioma	Castellano			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Construcións e Estruturas Arquitectónicas, Cívicas e AeronáuticasDereito PrivadoEducación Física e DeportivaEmpresaEnxeñaría Civil			
Coordinador/a		Correo electrónico		
Profesorado	Alvarez Díaz, Jose Antonio Barbeito Roibal, Susana Maria Guillén Solórzano, Eduardo Martínez Carballo, Manuel Nieto Uria Ribeiro De Almeida, Arturo J. Porta Rodriguez, Manuel Teijeiro Álvarez, Mercedes	Correo electrónico	jose.antonio.alvarezd@udc.es susana.barbeito@udc.es eduardo.guillen@udc.es manuel.martinez.carballo@udc.es a.nietouria@udc.es m.porta@udc.es mercedes.teijeiro@udc.es	
Web	www.mdip.es			
Descripción general	<p>ESTA GUÍA ES VÁLIDA TANTO PARA LA MODALIDAD PRESENCIAL COMO PARA LA MODALIDAD A DISTANCIA</p> <ol style="list-style-type: none"> O TFM supón a realización, por parte de cada estudante, de forma individual, dun proxecto, memoria ou estudo concreto, é un traballo de especialización, que integra os coñecementos asimilados nas diversas disciplinas impartidas durante o mestrado, centrado no desenvolvemento dunha aplicación de tipo práctico. O TFM facilitará o desenvolvemento das habilidades críticas, analíticas e creativas do alumnado ao adaptar solucións e métodos estudados na teoría a problemas reais. Excepcionalmente poderá ser un traballo de investigación sobre algún dos temas fundamentais na Dirección Integrada de Proxectos, neste caso requirirase a presentación con carácter previo, de unha memoria de investigación razoada e que inclua referencias à bibliografía existente sobre o tema concreto proposto. A devandita memoria deberá estar avalada por un director, docente do Master. O TFM será realizado de forma individual baixo a supervisión dun ou máis directores. O TFM só poderá ser defendido e avaliado unha vez que se teña constancia de que o alumnado ten superado todos os créditos necesarios agás os correspondentes aos propios do TFM para a obtención do título de Máster O TFM será defendido polo alumnado ante o Tribunal designado pola Comisión Académica do Máster, de forma publica e presencialmente. A primeira oportunidade de defensa e avaliación dos TFM realizarase nos meses de maio/xuño/xullo. A segunda oportunidade realizarase nos meses de xullo/setembro. A carga do TFM defínese no plano de estudos do Máster. A Guía Docente especificará, alomenos, a planificación e a metodoloxía de traballo, o contido mínimo do traballo, o/s formato/s da documentación a presentar para a defensa do TFM (exemplar en versión escrita, exemplar en versión electrónica, número de copias, etc), as condicións de defensa do TFM (tempo máximo de exposición, medios a utilizar, material de soporte, etc), e os criterios de avaliación. <p>Ver Reglamento Trabajos Fin de Máster: https://www.mdip.es/estructura/bloque-practicum-estructura/trabajo-fin-de-master</p>			

Competencias del título	
Código	Competencias del título
A1	Saber actuar como representantes del promotor del proyecto en todos los ámbitos de actuación del Director de Proyecto o Project Manager.

A2	Saber iniciar, planificar, dirigir, controlar y cerrar Proyectos de Edificación e Desarrollo Territorial en la especialidad de Edificación y Desarrollo Territorial
A3	Saber gestionar y dirigir Proyectos de Ocio y Deporte en la especialidad de Ocio y deporte
A4	Saber gestionar y dirigir Proyectos de Sistemas de Información en la especialidad de Sistemas de Información
A8	Capacidad de organización y planificación las diferentes fases de un proyecto.
A19	Capacidad para la redacción del proyecto así como para su comunicación de forma convincente, clara, concisa y sin ambigüedades
A20	Capacidad para aplicar los conocimientos adquiridos al campo profesional en el que desarrolla su actividad el Project Manager.
B1	Capacidad de análisis y síntesis.
B2	Capacidad de Organización y Planificación
B4	Capacidad de búsqueda, análisis y selección de información relevante.
B5	Capacidad de utilización y gestión de la información
B6	Capacidad para actuar con velocidad y sentido de urgencia para concretar resultados con altos niveles de calidad y rendimiento a fin de atender las necesidades del cliente.
B7	Capacidad de enfocar los esfuerzos en generar valor para el cliente, buscando su satisfacción y su fidelización.
B8	Capacidad de comunicación y motivación
B9	Capacidad para la resolución de problemas
B10	Capacidad para la toma de decisiones
B11	Capacidad para trabajar en un equipo de carácter interdisciplinar
B12	Capacidad para trabajar en un contexto internacional
B13	Capacidad de liderazgo, diálogo y negociación
B14	Desarrollar el compromiso y motivación para el aseguramiento de la calidad en la dirección de proyectos.
B15	Asumir la importancia fundamental de la seguridad laboral, accesibilidad, sostenibilidad y medioambiente en la planificación, dirección y gestión de proyectos.
B16	CB10 Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C5	Entender la importancia de la cultura emprendedora y conocer los medios al alcance de las personas emprendedoras.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados de aprendizaje	
Resultados de aprendizaje	Competencias del título

1. O TFM supón a realización, por parte de cada estudante, de forma individual, dun proxecto, memoria ou estudo concreto, é un traballo de especialización, que integra os coñecementos asimilados nas diversas disciplinas impartidas durante o mestrado, centrado no desenvolvemento dunha aplicación de tipo práctico.	AP1	BP1	CP1
	AP2	BP2	CP3
	AP3	BP4	CP4
2. O TFM facilitará o desenvolvemento das habilidades críticas, analíticas e creativas do alumnado ao adaptar solucións e métodos estudados na teoría a problemas reais. Excepcionalmente poderá ser un traballo de investigación sobre algún dos temas fundamentais na Dirección Integrada de Proxectos, neste caso requirirase a presentación con carácter previo, de unha memoria de investigación razoada e que inclua referencias à bibliografía existente sobre o tema concreto proposto. A devandita memoria deberá estar avalada por un director, docente do Master.	AP4	BP5	CP5
	AP8	BP6	CP6
	AP19	BP7	CP7
	AP20	BP8	CP8
3. O TFM será realizado de forma individual baixo a supervisión dun ou máis directores.		BP9	
		BP10	
4. O TFM só poderá ser defendido e avaliado unha vez que se teña constancia de que o alumnado ten superado todos os créditos necesarios agás os correspondentes aos propios do TFM para a obtención do título de Máster		BP11	
		BP12	
5. O TFM será defendido polo alumnado ante o Tribunal designado pola Comisión Académica do Máster, de forma publica e presencialmente.		BP13	
		BP14	
		BP15	
		BP16	

Contenidos	
Tema	Subtema
3. ASIGNACIÓN DE TEMA E DIRECTOR	3. ASIGNACIÓN DE TEMA E DIRECTOR
1. O Coordinador do Master solicitará aos profesores propostas de liñas de traballo para o TFM. O número total de traballos será igual ou superior ao número de alumnos matriculados.	1. O Coordinador do Master solicitará aos profesores propostas de liñas de traballo para o TFM. O número total de traballos será igual ou superior ao número de alumnos matriculados.
2. Alternativamente, o alumno pode propor un tema que resulte de interese ao director que desexa que lle oriente.	2. Alternativamente, o alumno pode propor un tema que resulte de interese ao director que desexa que lle oriente.
3. A elección do director e do tema deberá producirse cando menos tres meses antes da finalización do prazo de presentación do TFM.	3. A elección do director e do tema deberá producirse cando menos tres meses antes da finalización do prazo de presentación do TFM.
4. Unha vez elixido o tema o alumno cubrirá un documento ao efecto que presentará na Secretaría do Centro dirixido ao Coordinador do Máster, solicitando a autorización do proxecto do TFM, que incluíra o informe do proxecto e a conformidade do director.	4. Unha vez elixido o tema o alumno cubrirá un documento ao efecto que presentará na Secretaría do Centro dirixido ao Coordinador do Máster, solicitando a autorización do proxecto do TFM, que incluíra o informe do proxecto e a conformidade do director.

<p>9. ESTRUCTURA DO TRABALLO.</p> <p>1. O TFM deberá constar das seguintes partes:</p> <p>a) Portada.</p> <p>b) Índice Paxinado.</p> <p>c) Resumo.</p> <p>d) Contextualización e Xustificación.</p> <p>e) Desenvolvemento do Plan para a Dirección do Proxecto.</p> <p>f) Reflexións e Conclusións Finais.</p> <p>g) Bibliografía.</p> <p>h) Anexos, no seu caso.</p> <p>i) No caso de Proxectos de investigación, deberá incluír, en vez do Desenvolvemento do Plan para a Dirección do Proxecto os seguintes apartados:</p> <p>j) Revisión do Estado da Arte,</p> <p>k) Desenrolo del Modelo/hipóteses,</p> <p>l) Contraste de Modelo/Hipóteses</p>	<p>2. Cada unha das partes mencionadas deberá recoller a seguinte información:</p> <p>a) Portada. Será de deseño libre, pero incluírá: escudo e nome da Universidade; nome da Facultade; nome do Máster; título do TFM en Galego, Castelán e Inglés e nomes do autor e do director; ano de presentación.</p> <p>b) Resumo: recolle un breve resumo do contido do traballo. (recomendase a realización do resumo tamén en inglés)</p> <p>c) Xustificación e Contextualización: recolle a intención do autor e presenta o problema ou tema específico de estudo (os obxectivos ou as hipóteses). Descríbense as principais características do traballo, unha breve discusión sobre os antecedentes teóricos e empíricos e defínense os conceptos principais que serán utilizados no estudo.</p> <p>d) Desenvolvemento do Plan para a Dirección do Proxecto: Aplicación e integración adecuada dos 5 grupos de procesos da dirección de proxectos e manexo das interdependencias entre as áreas de coñecemento da dirección de proxectos. O plan para a dirección do proxecto debe integrar e consolidar todos os plans de xestión subsidiarios: alcance do proxecto, requisitos, cronograma, custos, calidade, melloras do proceso, recursos humanos, comunicacións, riscos, e adquisicións.</p> <p>e) Bibliografía: Ao final do informe aparece a sección de referencias a obras e fontes consultadas, de acordo con a norma de estilo APA.</p> <p>f) Anexos: o apéndice ou anexo achega unha información detallada que doutro xeito distraería a lectura no corpo do informe. Esta sección do traballo pode incluír táboas, gráficos, unha mostra do/s cuestionario/s empregado/s etc. No texto do traballo farase referencia aos contidos do anexo. Un traballo pode incluír máis dun anexo.</p> <p>3. O proxecto, que deberá realizarse en lingua galega ou castelá, non superará as 100 páxinas a espazo 1, tipo de letra calibri ou arial, tamaño de letra 11, e párrafos xustificadas. A maiores, tamén poderá ser presentada unha copia en outro idioma da U.E.</p>
---	---

Planificación				
Metodoloxías / pruebas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / traballo autónomo	Horas totales
Trabaxos tutelados	A1 A2 A3 A4 A8 A19 A20 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	5	240	245
Atención personalizada		5	0	5

(*) Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Trabaxos tutelados	Ver Reglamento TFM: http://mdip.es/documentos/16-reglamento-trabajo-de-fin-de-master

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Trabajos tutelados	<p>O TFM será dirixido alomenos por un membro do profesorado con docencia no plan de estudos do Máster, preferentemente Doutor. Tal profesor/a será responsable de:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar ao alumnado as orientacións adecuadas para elaboración do TFM. Isto non implica que o director do proxecto resolva os problemas, xa que se está a examinar a capacidade do alumnado para facerlles fronte. 2. Antes da presentación para ser avaliada, o director supervisará a realización do proxecto, a calidade dos seus contidos e que se desenvolva de acordo coas presentes normas. Dará a súa opinión sobre cada estudante e o traballo realizado cubrindo o formulario na Secretaría Virtual dando a conformidade para que se poida presentar ante a Comisión de defensa do TFM. 3. O director dun TFM non poderá ser membro do Tribunal que o cualifique. 4. O TFM poderá ser dirixido por máis dunha persoa. Nese caso, deberá xustificarse obxectivamente este feito e deberá ser aprobado pola Comisión académica, e cando menos unha delas deberá ser un membro do profesorado que imparte docencia no plan de estudos do Título de Mestrado. 5. Se no marco dun convenio de prácticas o estudante ten que desenvolver parte do TFM ou a súa totalidade noutro organismo distinto as Universidades de Vigo e da Coruña, unha das persoas que dirixa o traballo poderá pertencer a esa entidade, co fin de que colabore na definición e o desenvolvemento do TFM, debendo sempre ser aprobado este feito pola Comisión académica. 6. No caso de que o TFM se inclúa nun contrato dun programa de mobilidade, asignarase como director do traballo o coordinador de mobilidade do centro que, utilizando o mesmo procedemento que os demais directores na Secretaría Virtual, emitirá un informe favorable á defensa cando teña coñecemento oficial da superación da proba por parte do estudante, deixando constancia de que se trata dun TFM dun programa de mobilidade. Deste xeito poderase continuar co procedemento establecido con carácter xeral: solicitude de defensa (que neste caso se entende como solicitude de incorporación da cualificación ao expediente) por parte do estudante, asignación de tribunal por parte do centro, cualificación do traballo e acta individual.
--------------------	---

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación

Trabajos tutelados	A1 A2 A3 A4 A8 A19 A20 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	<p>1. O TFM deberá constar das seguintes partes:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Portada. b) Índice Paxinado. c) Resumo. d) Contextualización e Xustificación. e) Desenvolvemento do Plan para a Dirección do Proxecto. f) Reflexións e Conclusións Finais. g) Bibliografía. h) Anexos, no seu caso. i) No caso de Proxectos de investigación, deberá incluír, en vez do Desenvolvemento do Plan para a Dirección do Proxecto os seguintes apartados: j) Revisión do Estado da Arte, k) Desenrolo del Modelo/hipóteses, l) Contraste de Modelo/Hipóteses <p>2. Cada unha das partes mencionadas deberá recoller a seguinte información:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Portada. Será de deseño libre, pero incluírá: escudo e nome da Universidade; nome da Facultade; nome do Máster; título do TFM en Galego, Castelán e Inglés e nomes do autor e do director; ano de presentación. b) Resumo: recolle un breve resumo do contido do traballo. (recomendase a realización do resumo tamén en inglés) c) Xustificación e Contextualización: recolle a intención do autor e presenta o problema ou tema específico de estudo (os obxectivos ou as hipóteses). Descríbense as principais características do traballo, unha breve discusión sobre os antecedentes teóricos e empíricos e defínense os conceptos principais que serán utilizados no estudo. d) Desenvolvemento do Plan para a Dirección do Proxecto: Aplicación e integración adecuada dos 5 grupos de procesos da dirección de proxectos e manexo das interdependencias entre as áreas de coñecemento da dirección de proxectos. O plan para a dirección do proxecto debe integrar e consolidar todos os plans de xestión subsidiarios: alcance do proxecto, requisitos, cronograma, custos, calidade, melloras do proceso, recursos humanos, comunicacións, riscos, e adquisicións. e) Bibliografía: Ao final do informe aparece a sección de referencias a obras e fontes consultadas, de acordo con a norma de estilo APA. f) Anexos: o apéndice ou anexo achega unha información detallada que doutro xeito distraería a lectura no corpo do informe. Esta sección do traballo pode incluír táboas, gráficos, unha mostra do/s cuestionario/s empregado/s etc. No texto do traballo farase referencia aos contidos do anexo. Un traballo pode incluír máis dun anexo. <p>3. O proxecto, que deberá realizarse en lingua galega ou castelá, non superará as 100 páxinas a espazo 1, tipo de letra calibri ou arial, tamaño de letra 11, e párrafos xustificadas. A maiores, tamén poderá ser presentada unha copia en outro idioma da U.E.</p>	100
--------------------	--	---	-----

1. AVALIACIÓN E ACTAS.

Para a avaliación do TFM o tribunal valorará: a) A adaptación do traballo á tipoloxía xeral dun proxecto: inicio, planificación, execución, seguimento, control e peche do proxecto.

b) A existencia dun produto/resultado, aplicabilidade e funcionalidade e calquera outra característica que permita establecer as capacidades do alumno no ámbito profesional relacionado coa temática do Máster.

c) A calidade científica do traballo, valorada tanto polos resultados alcanzados, difusión/ou as posibilidades de continuidade do traballo.

d) A defensa pública do TFM e a calidade formal do documento presentado.

A cualificación outorgarase nunha escala numérica de 0 a 10 seguindo as pautas recollidas no anexo I, con expresión dun decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa: a) 0 - 4,9: Suspenso(SS)

b) 5,0 - 6,9: Aprobado (AP)

c) 7,0 - 8,9: Notable(NT)

d) 9,0-10: Sobresaliente (SB)

Se o resultado da cualificación fose suspenso, O Tribunal fará chegar ao alumno e o director as recomendacións que considere oportunas para a mellora do traballo e a súa posterior avaliación. O Tribunal encherá e asinará a correspondente Acta de Cualificación provisional que se fará pública una vez rematado o acto da defensa. O orixinal da acta entregarase na Administración académica do centro. A acta de cualificación definitiva é individual para cada traballo. Ademais da cualificación do estudante, constará o título do TFM, o idioma en que está redactado o traballo e o idioma empregado na súa defensa. A acta será cumprimentada na Secretaría Virtual das Universidades responsables segundo a acta provisional por calquera membro do Tribunal e asinada dixitalmente polo secretario/a do mesmo. Igual que coas actas ordinarias, poderase enviar a nota ao móbil de cada estudante. O peche e entrega das actas de avaliación dos TFM atárase ao previsto no calendario académico aprobado. O período en que os traballos poidan ser cualificados na Secretaría Virtual non será posterior ás datas de avaliación dos TFM aprobadas no calendario académico. LA DETECCIÓN DE PLAGIO PUEDE SUPONER AUTOMÁTICAMENTE LA ANULACIÓN/SUSPENSO DEL TRABAJO FIN DE MÁSTER

Fuentes de información

Básica	
Complementaria	

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

REGLAMENTO TRABALLOS FIN DE MASTER:

http://mdip.es/images/CURSO_2016-2017/Reglamento_tesis_Master_DIP_2016.PDF

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías